

N°. 48.

Birmdeend 25. Nowember (7. Dezember)

1868.

M a h d i t a j s.

Ceſchſemmes ſ. No Rihgas: pahr Rihgas-Jelg. dſeſu-zekku un pahr iſballitahm gohba-ſhmehm. No Jelgawas: pahr iſballitahm gohba-ſhmehm. No Behterburgas: pahr to ſanahluſchu ſarra-kommiſſioni un Baireeſchu lehnina nahſchjanu. No Warſchawas: pahr beigtu refe. bohſchjanu. No Taſchlandes: pahr Buchareem.

Ahrſemmes ſinaas. No Berlins: pahr Hannoveres un Heſſu wezjeem walbineeleem. No Wahjsemmes: pahr Spaneeſchu lehnina landidatu un Schleswig-Holſteini. No Italijas: Pahweſta runna. No Spanijas: Pagaidu-waldſchjanat daudj kibbeles. No Greeku ſemmes: pahr Kandiju.

Jittas juunas ſinaas. No Rihgas: dſeſu-zekka ſtundas un laffe. No Wiſsemmes: pahr jaunu baſnizu Leepaſtalna un pahr wehlu pehrſonu. No Praulenes: pahr walſis-namma eſwehſſchjanu. No Beſſwaines: pahr labbeem lungeem.

Jaunatahs ſinaas. Greeka-ſwehſti Jaun-Kabekes, Indeeſchu dſihwe pehz ſawas lizzi-bas. Sinna. Gramatu ſinaa. Peeltikumä: Kuggu-wehge. Mirona roſta. Sartana leſchjas-gramata. Semneek, lungs un dakteris.

Ceſchſemmes ſinaas.

No Rihgas, 18tä Nowember. Ia no Behterburgas ſchurp atſuhtita kommiſſione, lam to Rihgas-Jelgawas dſeſu-zekku bij pahrluhtoh, waklar ſawu darbü iſdarrijuſe. Schi kommiſſione ar dſeſu-zekka direkziju kohpā turreja prohmes-brauſchjanu un to zekku wiffās daktās gruntigi pahraudſtija. Rā dſirdam, tad kommiſſione to zekku wiffur pareiſi atradduſe un eſſohjt noliktis, 21mä Nowember eſahlt pa to braukt.

No Rihgas. Wiſsemmes zeenigs gubernator lungs darra ſinnamu, la augſtais Kungs un Keiſers pehz miniſteru komitejas noſpreeduma 11tä Oktober ſ. g. par labbu iſturreſchanohs ammatā, lizzis dahwinahjt ſudraba medatus, lam wirſrakſts: „Par uſzihtibu“, un laſ ar Stanislawa banti pee kruhtim jawalka, tam Teilizzes, Fölkas us Sagnizzes pils pagastu ſkrihweram Kristian Berg; tam Aberkas

pagasta-teeſas preeſchſehdetajam Sehtab Waſſil; tam zittreijejam Sehjas-muiſchas pagasta-teeſas preeſchſehdetajam, taggadejam baſnijaz pehrminderam Mahrtin Wikmann; tam Wilkenmuiſchas pagasta ſkrihweram Friedrich Spohr; tam Kolbel-muiſchas pagasta ſkrihweram Johann Semel; Bejas-muiſchas pagasta ſkrihweram Georg Limberg; Kabrdaba-muiſchas pagasta ſkrihwerim Sehtab Peterson; Sohſes-muiſchas pagasta ſkrihwerim Karl Biegler; Mohru-muiſchas pagasta-teeſas preeſchſehdetajam Mikkel Behrſin un tam Mandeferes un Kergeles pagasta ſkrihweram Ernst Kiel. — Wehl Wiſsemmes zeen. gubernator lungs ſinnamu darra, la augſtais Kungs un Keiſers us miniſteru komitejas noſpreedumu 11tä Oktober ſ. g. par parahditu tuwaku mihleſtidu, wehlejis dahwinahjt ſudraba medatus, lam wirſrakſts: „Par ſlihtonu glahbſchjanu“ un laſ pee Wladimira bantes us kruhtim jawalka, — tam Rihgas birgerim, ſweijneeku-ammata eltermannim Jakob Sehl un wiuna brahlim Mahrtin Sehl; tam Buktamuiſchas pagasta-teeſas peſehdetajam Sehtab Sehlabſohn, la arri teem Buktamuiſchas jenneekeem Andrei Sehlabſohn, Dahw Sehlabſohn, Sehtab Krubwin un Dſſip Sankowski un tam Karratmuiſchas arrendatorim Johann Kiel, la arri teem Karrates jenneekeem Mikkel Pajo, Abo Waſſ, Indrik Naun, Surri Unſter, Mart Koru, Sammo Wilwall, Abo Wanaus, Andres Willſt, Peter Bachſtein un Surris Wilwall.

No Jelgawas. Augſtais Kungs un Keiſers pawehlejis ar medakeem apdahwinahjt baſchus, laſ pareiſi un uſzihtigt ſawā winneem uſtizzetā ammatā uſturrejuſchees. Laſ Wentespils lmas gildes kohp-

mannis J. Gutschmidt dabbuja sudraba medali, lam wirsraflts „Par uszihitibu“ un kas pee Stanislawa bantes ap kaslu jawalla. Tad wehl sudraba medalus ar to usrafltu „Par uszihitibu“ un kas pee Stanislawa bantes us fruhitim jawalla, dahwinaja Irmlawas pagasta-teefas preefschschdetajam Frix Grünberg; Grendschu pagasta-teefas preefschschdetajam Otto Kleinberg; tam zitt'reisejam Nurmuischas pagasta-teefas peefschdetajam Girt Purrin un tam Jaunmohlas pagasta-teefas peefschd. Sehlab Leepe; Subres pagasta-waldischanas ffrühweram Kristap Hagenfeld un Dundangas pagasta-waldischanas ffrühweram Eduard Neuland.

No Pehterburgos. La kommissionone, kas Pehterburga bij sanabluse kohpa, farunnatees un nospreest par tahm sprachdamahm karrabumbahm, taggad sawas sehdeschanas irr pabeiguse. Schee kommissabri bijuschi kohpa no Ghtstreiku, Baireeschu, Belgeeschu, Dahau, Franzijas, Englandes, Greekssemmes, Italijas, Pruhschu, Sweedru, Schweizju, Turku un Wirtembergeeschu walstehm. Schee kommissabri ar sawu semnju waldischanahm nospreeduschu un protokolā norastijuschu, ka wiffas tahdas sprachdamas lohdes, kas masal ne ka 400 mahrzinas swerr, buhs no karrabubhles ismest ahra. Wiffas tahs waldischanas, kas pee scha spreeduma sawu padohmu dewuschas, to arri ta turrehs, ja gabbitohs, ka tahm sawa starpā karschs isleltohs. Tahs walstes, kas sawus kommissabrus naw ffrühjuschas, warr wehl us preeschu schim padohmani peebedrotees u. t. p.

Pehterburgos. Kreewu awise „Golos“ ralfsta, ka Baireeschu kchnisch pateesi buhschoht us Pehterburgu nahst, un prohti, pirmās neddetās Dezembera mehnesi.

No Warschowas ralfsta, ka tāpat Warschawa tā wiffā Pohlu-semme ar 2tru Nowember refruschu dohschana pabeigta. Schoreis dakteri effoht stipratu brahli turrejuschi, nelā agralōs laikōs Pohlu-semme tas notizzis.

No Kaukasus. Kalnu-tautas taggad paschas fahloht atstahst sawas fleppenas kalnu-allas un fahloht paschi un par sawu malfu taifst kalnōs paleekamus un labbus zekus. Keiseriska Augstiba, Kaukasus pahriwalditajs, wehlejis 2000 rubl. preesch schahdas wajadstibas doht no krohna puffes.

No Tschekendes ralfsta, ka par to laifu, kamehr general-gubernators Kauffmann us Pehterburgu aisreisojis, Turkestanas aprinki effoht pilnigs meers. Bucharas emiram ar saweem eefschigeem nemeereem effoht til dauds darbu, ka tas ne atpubstees nedabbujoht, tadeht tas newarroht neko prett Kreeweem eefahit, ne teescham pretti nahldams, nebj arri fleppeni, tā winsch tal allasch mehdsā darriht un pat pehdigā karrā ar Bucharu, scho sawu netikumū israhdijsa. Emira brahla-dehls, kas agral pahri ihpaschu semmes-gabbalu walidija, tas arr prett

emiru bij fazehlees kabhās, bet tiffa uswarrehts un tadeht aisbehgga pee Kreeweem un luhdsā, lai schee wiinu sawā patwehrumā nemmoht. Tas isflatto-tees tihri jauns puika no 18 woi 19 gaddeem, ka nemas newarroht saprast, kā tahds warrejis pahri kahdu semmi walidht. Buhshoht wiinu drihs ffrüh- tih us Pehterburgu.

Ahrsemmes sinas.

No Berlines. Deesgan jau pa wiffahm awi- schem irr tizzis runnahs pahri wezzo Hannoveres kchninu un pahri Hessu kurfirstu Friedrich Wilhelmu, ka tee arweem Pruhschu waldischanai pretti runna un darbojahs few spehku kraht un sawas semmes Pruhscheem atkal atnemt. Schee kungi, kam frds dikti sahri pahri sawu pasaudetu gohdu, nemas ne apdohma, ka wiinu prettirunnaschanas neko newarr lihdscht un ka prettiturrefchanahs padarra to, ka Pruhshi aislibla wiinu mantas, tā jau notizzis. Wiinu eenahfchanas jau irr warren leelas, tā ka tee tā ihstee kchnini tāpat fluffibā warretu dsihwoht; bet ar to winneem nepeeteel, wiinu gribb walidht. Tadeht taggad Pruhshi falka tā: kab abbt tee zitt'reisejee walidineeki isfazzijuschu, ka wiint sawas mantas gribboht bruhleht us to, lai sawas walidineeku teefas atkal warretu atdabbuht un kab tee nebuht negribb palikt zittu walstu pamalstneeki, tad tee arr tiks turreti tā waldidami ffristi un tā eenaidneeki. Wajagohht wiinu karrakaffi atnemt. Tomehr tas arr ne-effoht deesgan, kab waldischana wiinu mantas, lai gan neismalfsa, tomehr gubbā sakrahj un pehzlaikā teem to ismalfsa; pahri kahdu aisliblaschanu wiinu til smeehtōs ween. Wissma- sal tahs rentes teem wajagohht saudeht, kab arri ne paschu to kaptalu. Finanzministeris effoht aprehli- najis, ka tahs rentes ween, no ta kaptala, kas Pruhschu rohlās, istaisoht 750,000 dahlderus, no ka, kab arri tahs no winneem wehletas pensijas atreh- kinohht, atleeloht 400,000 dahleri preesch wiinneem pascheem.

No Wahsemmes. Austreeschu awises runna, ka starp teem kandidateem, kas pehz Spanijas krohna tihlojoht, atrohdohtees arri weens prinzis Friedrich von Hohenzollern, dsimmis 1843schā gaddā, brahlis tam taggadejam Numanijas ffristam. Sinnas ralfstajis falka, ka tas wifs effoht til labbi tā jau isdarrihts un keest ween pahri to teeloht ralfstihst no Berlines us Madribi un no Madrides us Berliini. Bet wiffu to wehl turreht fleppenibā. Lai gan tā ralf- sta, tomehr wehl schahdu sinu newarram ihsti tiz- zehht tadeht, ka wehl nesinn, kurra parteja Spanijā wirsrohku paturrehs, jo dsirdam, ka ta republikas parteja brihnum tihlojoht, wiffu us sawu puffi dab- buht un pat wezzais Garibaldis no Kapreras Spa- neescheem effoht ralfstijis, lai schee republikas waldis- chanu eetaisoht, jo til us kahdu wihs tee ihsti brihwt palischoht.

Wehl no Wahzsemes. Kamehr Pruhſchi to Seemet-Schleswigu neatdohs Dahneem, jeb woi gruntigi nepeeliks ſawai walſtei ſlaht, tamehr winneem nelahds meers neubhs. Rukat atkal Gſtreiku walſts kanzleris raſſijis ſawas walſts wehſtneefam Berlinē, lai Pruhſchu waldischanai atkal pah̄r to leetu atgahdinoh̄t, jo Dahnu wehſtneeks winnu par to effoh̄t uſbildis un ſcho lubdſis, lai no Gſtreiku puffes, ſam arr' pee tahs ſtrihdes bijuſe dalliba, Pruhſchus uſrunnajoht turreht to norunnu, to meera=derreſchanā Praghgas pilſfehtā noſpreeduschi. Dahnu waldischana ſawā ſinnaſ grahmata pah̄r to ſchehlojotees, ſa winnai lihds ſchim wehl nefā ne effoh̄t iſdeweſs ſchinni buhſchanā ar Pruhſcheem weenā prah̄tā tikt. Tomehr lai Pruhſchu waldischana wiſ nedohmajoh̄t, ſa Gſtreiku waldischana, to pee-minnedama, gribboht ſchinni leetā k̄ eemaiſitees un Pruhſchus ſpeest, lai ſawu wahrdu turra, — to wianni neubht nedohmajoh̄t. — Deesgan laipniga runna, ſas tomehr iſeet uſ diwahm puffehm: jo ſad Gſtreik negribb tai leetā eemaiſitees, k̄alabb wianni tad par to runna? Nu ja, taſ jau paſaulē eeraddums, uſ abbejahm puffehm ſlibboht, abbeem gribbeht iſ-tikt, jeb, k̄ Wahzeets ſalka: manteli neſt uſ ab-bahm puffehm.

No Italijs. Rahdā Franzijas awiſē laſſama no Rohmas ſchahda ſtana: Diwas lattoku draudſes Franzijā ſamettuſchas naudu un ſagahdojuſchas weſſelu batteriju ar jaunmohdes leelgabbaleem, to ſwehtajam tehnam, pahweſtam, nodohmaja dahwinah̄t. ſchi batterija 16tā Now. pateeſi tikka pahweſtam eedahwinata. Uſ to franziſku runnu, ar to nodeweji pahweſtu uſrunnaja, pahweſts pa italiſki at-bilbeja tā: „Es atbildeſchu Italeeſchu wallodā, ta-peh̄z, ſa es ſchē preeſch wiſſas paſaulē runnaju un ſa meh̄s tē atrohdamees tai warrenā kaitoliſkā pilſfehtā Rohmā. Es nemmu pretti to miſhloſtibas, padohſchanah̄s un uſtizzibas apleezinaſchanu, to ſuhs ſawas ſemmes kauſchu wahrdā man iſſakktat un pateizu ſums par to. Kad pah̄r ſewi paſchu runnaju, tad man jaſalka, ſa man meera=Deewa kalpam buhdamam gan nelah̄tohs ſtahweht ſtarp ſarra-pulku munſtereeſchanas un ſchauameem rihtem; bet es eſmu Deewa weetneeks un tadeht newai-jag aiſmirſt, ſa ſchis Deews, ſas irr meera=Deews, ſawā neisprohtamā gudribā arri irr ſarra=kaufchu Deews un ſa meh̄s teefam ar warru ſpeesti, weenabi ween prett to ſaunu jihnitees. Pateeſi, es Jeſus Kriſtus weetneeks, es pah̄rſtahju wiſſur un wiſſā paſaulē to pateeſibu, to kaiſnibu un katra zil-weta teefas un tadeht arri waijag, ſa wiſſā paſaulē mannam teefahm palihds un tahs aiſſtahw.

— Par to, ſa pahweſts ar nah̄wi noteefajis tohs diwas Italeeſchus Monti un Tognetti, — ſas lihds wainigi bijuſchi pee tahs pehrnā dumpja laika Roh-mā iſdarritas kaſarmes gahſchanas, — wiſſa Italia dikti ſauna, ſa wiannaſ aiſluhgschana pah̄r teem

netiſſuſe wiſ paſlauſita. Rohmeeſchi wehl tā k̄ Italijai par ſpihti, nolikkuſchi to noteefaschanu rik-tigi uſ to ſtundu, kad Italijs trohna-prinzim zaur Rohmu bij jareſo, — ja taſ to buhtu darrijs; bet taſ wiſſu to jau ſinnah̄t dabujuſis, labbat met-tis leelu lih̄tumu apfah̄rt un brauzis pa zittu zekku uſ Neapeli. — Italijs awiſchu redaktehri k̄audis uſ-aižina naudu ſameſt preeſch to Rohmā noteefatu familjahm. ſchis notiklums jau ſkaidri atkal pa-rah̄da, ſa pahweſts nelahdā wiſſē nedohma ar Ita-liju ſaderreht, lai gan tik tuſſch no naudas, ſa tam japahrteel no ſameſtahm Behtera kapeikahm. Roh-meefchi ſcho ſohda-darbu aiſbildina tā, ſa winneem arr' waijagoh̄t parah̄dih̄t, ſa wianni ne-effoh̄t wiſ bailigi ſohdih̄t tahdu leelu ſlepkawibu, kah̄du tee bijuſchi paſtrahdojuſchi.

No Spanijs. Spaneeſchds, k̄ jau ſinnam, tahs diwas partijas, republikaneefchi un k̄ehnika pa-walſtneeki weena prett oh̄tra jihnahs un tā laikam ees, kamehr tee Kortes ſanah̄ts koh̄pā un pah̄r to waldischanu notaiſihs. Stahsta, ſa pagaidu waldischana taggad no wiſſahm puffehm auſis tā tee-koht peebreh̄ttas, ſa gandrihs neſinnoht, to nu dar-riht. Leelatahs uſmahſchanah̄s waldischana effoh̄t tizzibas deht, jo preeſteri no tahm pirmahm bailehm pamafam atjehgufchees, ſahl ſawu wezzu meldinu jo ſkanni dſcedah̄t. Tā neſenn marſchallim Serrano no Aſtorgas eedſihwotajeem paſneegta luhgschanaſ-grahmata, ſas pagehr, lai jel to tizzibas weenadibu ſargajoht, jo zaur to ween Spanijs goh̄ds pah̄r wiſſahm zittahm walſtehm pah̄rak lihds ſchim ſpih-dejis, ſa ta to weenu tizzibu ſargajuſe. Semmes goh̄ds un laime paſtahwoht eefſch ta, kad k̄audis paleekoht pee ſaweem eeraddumeem un neweenam miniſteram neſt k̄ehnikam ne-effoh̄t ta warra, to apgah̄ſt. Wianni dikti pah̄r to ſchehlojah̄s, ſa pa-preeſch pee winneem nemellehts padohms, pirms to tizzibas brihwibu paſluddinajuſchi, to tik kah̄ds maſums ween pagehrejis u. t. p. — Ja Spanija peh̄z ſchahdas dumjas pagehreeſchanas darritu, tad, ſinnams, wezzā poh̄ſtā atkal eekriſtu, bet to jau ne-darrihs wiſ. Salka, ſa Spanijai netruhſtoht wihru, ſam galwa un prahts ſtahw riktigā weetā un ſas tadeht wiſ nekauſees ſewi no ta iſhta zekka nomaldinah̄t.

No Greece ſemmes rakta, ſa Randijā wiſ wehl tāpat eihoht, k̄ preeſch 4 mehneſcheem at-pakktat un neuhſchoht zittabi palikt, kamehr tahs aiſſtahwetajas Ciropas waldischanaſ buhſchoht no teefas pah̄r to buhſchanu to noſajziht un raudſiht, ſa wiſ taſ tā noteel.

Bittas jaunus ſinnas.

No Nihgas. Pa to jauno dſelſu=zekku ſtarp Nihgu un Belgamu zettortdeenā tai 21mā Nowem-ber pirmo reiſ gohdam brauza wiſſi ſchejenes wal-dineeki un lveli lungi un 22trā Noobr. kahrtigu

brauffchanu eefahja. No Rihgas 1ma reisneeku-rinda ees pr. pufsd. pullft. 9, 45 min.; no Dhlaines p. 10, 23 m. un aishnabhs Selgawâ p. 11, 3 m. — 2tra reisneeku rinda isees walkarâ no Rihgas p. 8, no Dhlaines p. 8, 38 m. un aishnabhs Selgawâ p. 9, 18 m.; — prezzu rinda ees no Rihgas pehz pufsd. p. 2, no Dhlaines p. 2, 41 m. un aishnabhs Selgawâ p. 3, 24 m. — No Selgawas isbrauks 1ma reisneeka rinda no rihta p. 7, 45 min., no Dhlaines p. 8, 30 m. un atnahhs Rihgâ p. 9, 3 min. — 2tra reisneeku rinda pehz pufsd. p. 4, 30 min., no Dhlaines p. 5, 15 min. un atnahhs Rihgâ p. 5, 48 m.; — prezzu rinda isbrauks pufsheenâ pullft. 11, 45 m., no Dhlaines p. 12, 33 m. un atnahhs Rihgâ p. 1, 9 m. — Reisneekem jamakfa 1mas klaffes waggonâ no Rihgas lihds Dhlaini 57 kap.; lihds Selgawai 1 rubt. 17 kap. 2tras klaffes waggonâ lihds Dhlaini 43 kap., lihds Selgawu 88 kap. 3fchas klaffes waggonâ lihds Dhlaini 24 kap., lihds Selgawu 49 kap. No Selgawas lihds Dhlaini 1 fl. wagg. 60 kap., 2 fl. wagg. 45 kap., 3 fl. wagg. 25 kap., lihds Rihgu; 1 fl. w. 1 rub. 17 kap., — 2 fl. w. 88 kap. — 3 fl. w. 49 kap.

No Widsemes. Dsird, ka 24tâ November tikschoht Leepaskalna jauna basniza eefwehtita; pa to laifu, lamehr jauno basnizu buhweja, draudse fawu Deewatalsposchanu turreja lahds wezzâs wehja-fudmallâs. Sau gads, lamehr ta jauna basniza gandrihs gattawa, bet daschadu eemeslu deht ta eefwehtifchana lihds schim aiskaweta. Luhdsam flaidras finnas par schahs basnizas buhwefchanu un eefwehtifchanu no tahs draudses preefschneekem.

— Tai 24tâ Oktober deenâ walkarâ peedsihwojam breefmigu pehrtona gaisu ar leetu un kuffu un daschâ weetâ sibbens effoht eespehris. Mengel-muischâ, Maddalenes draudse, sibbens effoht eespehris rijs un to fadefinajis ar wiffu, kas tur bij eefschâ.

B. S—g.

No Praulenes muischas, Lasdohnes draudse. 7tâ November f. g. te eefwehtija jaunu teefas-mahju, preefsch kurras grunts Praulenes muischas dsimts-Leelskungs Grafs Gustav von Sievers schkinkoja walstei 3 puhra-weetas semes, lahdu pufs wersti no paschas muischas atstattu, tai weetâ, kur walstei jaw no agrat laikeem magasihne, un tohs preefsch mahjas usbuhwefchanas wajadfigus tohtus par lehtu maffu pahrdewa, — par to Grafa Leelskungs tâpat kâ wiffâs zittâs, arr' schinni leetâ irr par fawas walsts apgahdataju un mihtotaju sauzams. Jurgôs f. g. eefahla pee tahs mahjas muhrneeki un buhwmeisteri strahdabt un tai 3schâ Oktoberi bija ar wiffeem darbeem gallâ. Teefas mahjas eefschpuffe irr ruhmitigi un prahitigi eerifteta pehz no Grafa Leelunga isdohtas riffas, 12 affis garra un 5 affis platta, weenâ gallâ plafcha un gaischa teefas istaba, lauschu

fa-eefchanas istaba un fribweram 2 istabas, widdû pohrubhs un fehhs un ohtrâ gallâ lasakam istaba un 4 zeetumi. Ehrbegam palkatâ kuhhs un wahghhs usbuhwehts, 6 affis garfch, 4 affis plats. Lai gan abbahm ehlahm irr falmu jumti pagaidam uslitti, tomehr bes bakku un amixu peewefchanas un bes falmeem par pirktu buhw'materialu un preefsch ammatneekem irr gandrihs lihds 900 rubti isgahjuschi.

Praulenes walsts lohzecki irr tizzibas leetâs diwi dalkâs schkirti, — pufse peederr pee Luttera un ohtra pufse pee Kreemu draudses un tadeht walste draudses gannus luhdse, lai abbi nahktu un katris pehz fawas fahrtas tohs eefwehtifchanas darbus isdarritu; bet Luttera draudses mahzitais weens atnahza. Draudses mahzitais, Grafa Leelskungs, walsts wezzakais, preefschneeki, teefneschi un tad pehz fahrtas tee zitti sapulzejuschees walsts lohzecki no Leelunga ehrbega gahja garrigas dseefmas „Deews Kungs irr muhtu stipra pils u.“ dseedadami us to jauno teefas mahju, kur preefschâ us pohrubhs tohs fanehma Lasdohnes draudses dseedataju beedri to „Jehowa“ us 4 wihrischku balsim dseedadami. Pehz dsimts-Leelskungs Grafs G. v. Sievers turreja jauku runnu, atminnedams tohs pagahjuschs laikus, kurrôs eefsch 15 gaddeem winfch par Praulenes walsts fainneekem ruhpeees; tad teem pee laizigas buhwefchanas tâpat kâ eefsch garrigahm leetahm us preefschu Deewa fwehtibu un pilnibu eefsch schahm leetahm, kâ arr' preefsch tahs jaunâs mahjas laimi, wehledams, tohs paslubbinaja labbôs tikumôs weenprahitigi kohpâ turretees, taggad, kur teem pascheem par fawahm wajadstahm jastinn.

Pehz tam walsts wezzakais mahjas burwis atflehdja un mahzitais teefas istabâ ihfu bet spehzigu eefwehtifchanas runnu turreja is Dahw. ds. 127, 1. „Ja tas Kungs to nammu ne-ustaisa, tad darbojâhs welti, kas pee ta strahda; ja tas Kungs to pilssehtu nesarga, tad walte tas fargâ welti.“ — Ar scheem un wehl zitteem Deewa wahrdeem walsts preefschneekus, teefneschus un wiffus walsts lohzeckus paslubbinaja Deewa bihtees un mihtoht, lai teefataji un tâpat arri wiffi laudis Keiseram un likumeem pallausigi, taisni un gohdigi dsihwo un ar flawefchanu un luhgfschanu ta Kunga fwehtibu preefsch tahs jaunâs mahjas luhds. Pehz Deewa luhgfschanas dseedataju beedriba us 4 balsim dseedaja: „Deews, fargi Keiseru!“ un mahzitais to mahju trihsweeniga Deewa fargafchanai nowehlejis, to walsts waldischanai nodewa. Kad walsts wezzakais Grafa Leelungam, mahzitajam un teem dseedataju beedreem, kas bij nahtuschi to preeka deenu pufschloht — ihfu pateizibu bij demis, tad wiffi lauschu pulks isfchikhrabs. Lai Deews pee ta palihds, ka winna wahrds buhtu augligs Praulenes walsts lohzecku starpâ.

R. B—r.

No Behswaines. Mahjas weesi N 41mâ

laffam kahdu preezigu sinnu, kam wirsrafsts: „Teizams leelstungs“ un tur zeenigs R. ralfstaitais beidsoht dikti noschehlo, ka nesinnobt ne scha teizama leelstunga wahrdu, ne tohs pagastus pee wahrda nofaukt, kam tahds tehws par walbineeku effoht. Tadeht tē to stabstifchu, zerredams, ka zeenijami lassitaji par faunu ne nems.

Schis teizams leelstungs irr Behswaines, Nislujas, Butschamstas, Kraukku muischas, Birschumuischas, Rujumuischas un Sarfanahs muischas zeenigs dsimts Leelstungs von Wulff Winsch ne ween schinni gaddā, kā laffam tai augschā minnetā lappā, bet jaw fenn gaddus tehwischfigi waldidams par fawu tauschu labklahschanu ruhpi gi gahda, ka pee flaidratas sapraschanas un gaismas warretu titt. Winsch likte eezelt katrā walsti apfahrt staigatajus flohlmeisterus, kas lai pahr behrnu mahzifchanu gahda; tohs flohlmeisterus winsch pats no fewis lohneja. Arri tanni reisē, — ko lassitaji daschi wehl atminnehs, — kad zaur leelu truktumu no frohna tikke maife nemta us atmalfaschanu, arri muhsu walstis eefritta parradōs. Bet zeenigs dsimts-Leelstungs gahdaja, ka drihsak to parradu warretu atdoht: dahwinaja preefsch walstim weenu pufs muischu us 6 gaddi, kam 200 puhra-weetas leela tihuma semme un dewe no fawa muischas mescha walstehm lihdimus strahdakt un feht, ka lai zit ween drihsī warretu fawus kaudis no ta frohna parrada atfwabbinakt. Winsch pee mahju un tiltu taifschanas neween tohs waijadfigus bakku-kohlus katram tuwumā no fawa mescha dewe, bet arri pafstubbinaja, no almitaem zelt, keegelus schinakodams un muhrneeku mafsu no fewis ismafadams, tā, ka appafsch Behswaines gandrihs us wisseem zelleem muhra tilti ween atrohdahs un dascham fainneekam labbas leelas muhra mahjas irr famuhretas, kas warrehs us behrnu behrneem pastahweht. Zeenigs dsimts-Leelstungs apfoblijahs, arri mahjas ehlas pee dsimtu pahrdohschanas neweenam nelikt augstakā wehrtibā.

Bet wehl japeeminn, ka neween muhsu zeenigs dsimts-Leelstungs par mums tehwischi gahda, tāpat darra arri muhsu zeenigs rentes leelstungs von Klot, kas Behswaini ar wiffahm tur flakt peeder-rigahm muischahm us 18 gaddeem irr rentejis un kas jaw 6 gaddus par rentestungu dsihwodams, irr walbijis, neluhlodams wis us fawu labbumu ween, bet tā kā labs tehws par faweem behrneem gahdadams, dauds reis fawu schehligu rohku no fewis mums baggatigi pasneeds; taggad buhs trihs ischetri gaddi, kamehr to pee Behswaines peeder-rigū Kraukku-muischas walstis flohlu taifija; tur zeenigs rentes-leelstungs tohs waijadfigus keegelus preefsch tit leelas muhra mahjas waijadfibas no fewis schin-foja, un arri eefwehtijamā deenā pasneedsē weenu sihmi walstis preefschschdetajam, kurrā stabweja ralfstis, ka kamehr winsch par rentes lungu Behswaine

buhshoht, 30 rubt. f. schai Nikolai flohlai no fewis dohschoht preefsch flohlmeistera lohnes.

Tā nu schee muhsu mihti walbineeki dauds un daschlaftrigi irr sehjuschi, ko wiffu schē neppehju aprafstibt; zaur winnu baggatu sehshanu un guderu un schehligu waldischanu muhsu walstis gar-rigā un laizigā labklahschanā pilneem sohkeem us preefschu irr gahjusī, jo winni neween muhsu wal-dineeki irr bijuschī, bet arri muhsu mihti tehwi un katrā weetā labbi padohma-deweji. Kai tas Kungs, kas katru mihlestibas dahwanu baggati apfwehti, dohd, ka mehhs Behswaineeschi baggatus augtus ptantu, ko muhsu mihti walbineeki irr sehjuschi, un lai fwehti wiffus tahdus mihlprahligus kungus un walbineekus, kas nemittahs par fawu tauschu mee-fas un dwehseles labklahschanu tit ustizzigi gah-dakt.

B—s—l.

Jannakahs sinnas.

No Witebskas. Zaur to, ka schodeen to Koflow-Drelles dselju-zelku eefakta brautt, irr wiffa ta lihni ja no Witebstas lihdi Drelli preefsch braufschanas walfā.

No Laurias raksta, ka pa Kreewu telegrafu ta sinna no Persijas nahstuse tahda, ka Zeheran pilsehtā jau trihs deenas atfal plehsfotees tohlera-sehrga.

No Londones, 15tā Nowbr. Walfar Lantschihres aprinkī, Wiegan ohglu bedre aisdeggusehs un sprahguse, tur dauds zilweki gallu dabbususchī.

No Atehues, 22trā Nowbr. Niswalfar Peterpolaks ar dauds simteem walfas-wihreem, diweem leelgabbaleem un turflakt waijadfigeem wihreem, aisdahja us Kandiju. Dbrists Koraneos nahlofchās deenās ar 1000 wihreem arri turp aisees.

No Bombajas, Indijā raksta, ka tur tai aprinkī, ko fauz Guzerat, kaudihm usgahjis maifes un uhdena bads.

No Nujorkas raksta, ka Kubas fallā waldischanas farra-spehts dumpineekus uswarroht un dauds dumpineeki padohdotees.

Preeka-fwehtki Jaun-Kahrkōs.

Mahjas-weefis irr tautas awife un ihstems tautas draugs. Kad winsch dsird, ka kahdā walste Latweeschōs kas behdigi notizzis, kad winsch to behdu sinnu arri zitteem stabsta un pats lihdsi nopuh-schahs. Tāpatt arri, kad kahdu preezigu notikkumu dsird, to zitteem pastabsta un pats kohi par to preezajahs.

Zaur scho rakstu pasneedsu Mahjas-weefam weenu preezigu notikkumu no Jaun-Kahrkeem un luhdsu, lai winsch to arri zitteem Latweescheem sinnamu darra.

10tā November deena, schogadd', bija mums Kahrkeneescheem kohi dahrga un turflakt arr preeka un lihgsfimbās deena. Tanni deenā fwehtija muhsu walstis-teesas skrihweris un muischas-lungs (Ber-walter) Johann Tobias ammata-fwehtkus; jo 25 gaddi pagahjuschi, kamehr winsch pee mums Kahrkōs schohs diwus ammatius usnehmis. Winsch naw wis dsimts Kahrkeneets, bet no Mas-Sallazes at-

nahzis. Schinnis 25zds gaddos wiasch libds ar mums daschus grubtumus, daschas behdas un arri daschus preekus baudijis. Muhsu walste tad, tad wiasch atnahza, wehl snauda leela nefajehgschanas-un nelahrtibas-meega, ta ka pee mums mas gohdigas buhschanas warreja atrast. Bet wiasch ihstems Latweets, saprattigs un dedsigs wihrs buhdams, strahdaja un puhlejahs, ta ween sinnaja un eespehja, lai nelahrtiba un netikkumi pee mums nobeidsahs, un lai lahrtiba, un gohdiga dsihwoschana wairojahs. Wiasch pats, gan ar wahrdeem, gan arri ar darbeem, mums rahbija labbu preekschshmi un dewa labbu mahzibu. Teefas-wihreem, kas, ta jau nemahziti semneeti, teefas-buhschanu un liffumus mas sapratta, wiasch katru reisi liffumus ka peenahfahs isfkaidroja. Arri suhdsetajus, kas lahdas masas starpibas deht stribde bija nahfufchi un teefai suhdsejuschi, wiasch norahja un pamahzija. Weens no tahdeem suhdsetajeem man stahstija, ta tad, tad wiasch ar nahburgu suhdsejes, Tobisa kungs esfoht wiannu ta mahzijas: „Nedohmajee, draugs, ka juhs zaur to kahdu labbumu moi gohdu pelniseet, ka juhs katra neela deht stribdi zekkat un zaur to teefai kawektus darreet. Bet ja juhs gribbeet gohdigs zilwels buht, tad effect fatizzigi un brahligi zits prett zittu. Un kad arr' kahdreis stribdi juhsu starpa zekahs, tad luhlojeet paschi sawa starpa sa- libgt, bet ne wis tuhlin pee teefas street.“

Muisschas tihrumus wiasch arri apstrahdaja un aplohpa us to labbako, ta ka arri semneeti sawus tihrumus pehz wianna preekschshmes eerikreja. Nebija lepnis, augstprattigs nebs niknis prett darbineeem, ta daschi muisschas-kungi, bet ar katru labbi fatikkahs. Un ja kahs ko nepareisi bija darrijis, tad to lehnä garrä pahrrahja un peefohdinaja mahzidams, lai ta wairs nedarra. Pats, ja wakkas atlikka no zitteem darbeem, gahja us tihrumu un strahdaja arri kahdu brihdi, ar darbineeem scho moi to parunnadams. Pats zeenigs Baron Leelskungs, kas leelu darrischanu deht mas mahja dsihwoja, wissu waldischanu un isdarrischanu wiannam ustizzeja un bija ar wiannu pilnä meerä. Schē esmu kahdu wahrdu par wianna darbeem stahstijis; nu stahstischi arr' par wianna ammatu-swehtku-beenu.

Beeminnetas deenas rihta agri bija fohlmeisters Bormich libds ar zitteem Ehrgames draudjes-fohlmeistereem un zitteem dseedatajeem lohfschu sweizinaschanas-dseesmu dseedajufchi.

Walstes-faimneeti, grihbedami sawam fribwera-kungam, us wianna aminata-swehtku-beenu masu pateizibu rahdiht, bija naudu famettufchi un zaur teefas-wihru S. Bellelais schahdas schkinkibas no Ribgas atweddufchi: 1) duzzi leelas sudraba karotes, katrai karrotei wahrds un dahstums eegraveerehts — par 72 rubl. f.; 2) duzzi smalkus porzelana galba-traufus par 12 rubl. f.; 3) weenu tehmaschini par 18 rubl. f. Bes tahm wehl Barona

Leelskungs weenu antera teschas-pullstent un S. Abbel weenu dahrgu speeki (Stoek).

Tobisa kungs, kaut gan nesinnaja, ta wiannam tahdas schkinkibas no faimneeteem sagahdatas, tal bija wissu walstes faimneekus jau agraki usaizinajis, — lai tee, ta pa teem 25zeem gaddeem ar wiannu daschus grubtumus un behdas baudijufchi — arr' schinni deenä libds ar wiannu preekus bauda. Us pufsdeenu arri fanahza faimneeki zits pehz zitta Tobisa kungu sweiznadami un wiannam laimi wehledami (par ko wiasch lohiti pateizahs). Katris tillä gohdigi pazeenahs. Pehz tam farunnajahs faimneeki par to, ka tad, kad Tobisa kungs atnahzis bijufi Kahrtu walste nabbadsiba pakrittuff un tau-dis bijufchi kildigi. Bet zaur wianna (T. kunga) ruhpeschanu effoht labbi fohli us labbaku buhschanu sperti. Pehzat arri notara kungs Schwech atnahza, ar kuru T. kungs gandriht 25 gaddus Kahrtos lohpa dsihwojis. Warreja redseht, ta abbi fajutta, ta gaddi naw wis til lehti dsihwoht ta staitiht; jo abbi firnigi safweizinajahs, weens oht-ram labbu brihdi azzis staitidamees. Wallarinas ehda pee garra galba, fur weffelibas usdschra T. kungam, wianna gaspaschai — kurrat tai pascha deenä dsimfchanas-deena bija — arri Baron Leelskungam, Schwech kungam, fohlmeisteram un wehl zitteem. Daschi draugi palikka wehl farunnajotees un jaunee spehlebami un danzodami libds pullst. pufs trim lohpa; tad schkibras faufdami: „Lai dsihwo T. kungs sweiks un weffels dauds gaddus preekä un lablshschana!“

Latweetschi! mehß effam wiffi weena tauta un weenas meefas lohzehti. Lohzehti, ja weens behdas moi preekus juht, to paschu zitti libds juht. Mehß Kahrteneeschi juhtam preeku, un pastahstam to arri jums, lai juhs arri mums libdsi preezatohs!

Lai dsihwo T. kungs laimiba

Un meerä, lablshschana!

Lai weffeliba, lihgsniba

To pawadd' dsihwoschana!

Lai Deews tam pilnam atmassa,

Ko wiasch mums labba darrija. R. S. pp.

Judeeschu dsihwe pehz sawas tizjibas.

(Stattes N 41.)

Kad masgachanas swehtki beigti, tad tai pascha mehnescha gallä Krischna peeminneschanas-swehtkus swehti, kas weenu fauno elles garru effoht uswarrejis. Bet tad nu schis faunais gars tal wehl it gaddus wirs semmes nahloht, tad tee tizj, ka zaur to ar wiannu warroht falihdsnatees, ka tam par gohdu wissas mahjas un pilssehtu eeläs swezjes aisdedsnoht. Tahdu gaischumu redsedams, tas gluschi lehnrattigs aiseijoht atpakkaf. Tadeht tee wiannam par gohdu tahdus spohschus swehtkus swehti. Zil jaulalus gaismas swehtkus tee swehtitu, tad sinnatu no ta gaischuma, kas nafts-laitä uslehja Wetteme! Ka behdigi mums tristiteem paleel ap fredi, tahdus swehtkus falihdsinajoht ar muhsu seemas-swehtkeem, fur mehß pa tuhstoscheem sapulzejamees ap sawu gaischibas wihges-lohu, Jesu Kristu, kas muhs wiffat isglahbis no tauna

elles-gorra! Mehs isfauzamees: „Al fargz, woi nakts jau nebuhs pagahjufe. la arri tur abra gaischs paleel!“

Ka Tamult Kareri uppe, ta zitti Indeeschi wiffas leelafas uppes, bet pahri wiffu wairaf Ganges uppe, tahdus fwehtus fwehti. Ganges uhdeni warroht beidsamo grehtu nofalltoht. Indeeschu fwehtas grahmatas ta stahw: „Kahdas pillites no Ganges uhdens barra dwehfeldi un meesu tihru no wiffem grehteem.“ Wiffsfwehtata masgafchanahs Ganges uppe irr pee faules jeb mehnescha aptumfchofchanahs. Indeeschi itzz, ka, kad mehnesf teefoht aptumfchofhts, tad tohs zilwelus, kas us ta dshwojohht, weens faunais gars (demons) luhfojohht apriht. Tapedz mehnescha aptumfchofchanu ar leelu fataiffchanohs gaida, un masgafchanahs fwehtus turr, fewischi gribbedami zaur to nelaimigohs mehnesf-eeshwotajus isglahht. Ganges uppes krasf tad juhdschm tahli ar zilwekeem apstahf. Weidsoht tohp fihme doht, la nu demons mehnesf grihbhoht apriht, un schis arri eefahf tumfschs mestees, jo Indeeschu mahzitee wihri us punkta faules jeb mehnescha aptumfchofchanu papreefsch sinna. Wiffas elku-bainizas elku-pullteni nu tohp skandinati, pillschta ar raggeem un gleemescheem puhfch, wiffur ar pautahm trohftni taifa un ar tuhstosch un atfal tuhstosch rihlehm us reises brehz; „Gohds mahtei Ganga“, un wiffa zilweku werde, wihri un seewas, jaunekli un jaunekles, beheni un firmgalwi weena blahfi azzumirkt gahf-bahs uppe eefsch, negribbedami ihsto brihtiu par welti palaisf, kas wiffus schtistia no wiffas neschfistibas. Schahdu fwehtu irr pee winnem warren daudj; bet brihtscham tee irr tahdi, ka pawiffam naw eefvehjams tohs pilnigi aprastihht. Rahdt tur grehti teel peeflohtu un tahdus netikumus un tumfshas darbus fwehtu fwehtitaji isdarra, to kristita zilwela mehle nespeht isfazzihht, un taf — tee irr fwehtti, turrds Indeeschi fewim garrigu berribu un dwehseles maifi melle. Woi mums, kas teefam ehdinati ar debbesf-maifi un dftiridnati ar dshwo uhdeni, kas weed us muhschigu dshwofchanu, nebuhs pahri teem deena un nakti sawu Pestitaju luhgt: „Sneedfi sawu debbesf-maifi zekineekeem tukneft. Swebshas wallotus un mallas Lai ar Lawu balfi dntd; Tahlas semmes, juhraz, fallas Dshwam uhdenim dohd wirt, Ka ir zitteem ta ka mums Stann Laww ewangeliuma.“

VI. Par Indeeschu behrnu = audfinafchanu, prezzefchanohs un laulatu draugu dshwofchanu.

Litihds tahda Indeeschu mahte dsemefchanas = stundu gaida, ta glahbschano melle pee tahda brahmia un leelafas no ta fwehtitees, un tuhlin, kad behrns pasauli eerandfijis, paganu preesters to nowehl ekam, tam ar selta tarroti kausetu fwehtu mutt leedams un tad swaignes pahri behrnu nahfamu labflahfchanu jantadams. Ka kristitu kauschu behrns zaur fwehtu kristibu teel Deewa walstiba usnemts un appafsch Deewa schelastibas nolikt, ta paganu behrnisch teel tuhlin appafsch paganu boufshbas un tizzibas likumeem stahdihht, kas winnam dshwojohht us katra fohfa paffat eet. Kad behrns mehnesf wezs, tad tam mehnesf rahda, fazzidami: „Das irr tawb tehws!“ un desmit mehneschus wezzam tam wahrs tohp dohts, arween tas pats, kas wiina tehwa-tehwam. Kad behrns wirno sobbu dabdu, tad tam ar sawadahm eefwehtifchannahm pirmo reisi rihfu un peenu dohd. Kamehr tas no teef, wehl jitta zeremonija teel isdarrita, proht, behrnam matti teel apzirpti lihds watt palaufscham; palaufi bisiti atstahj par sismi, ka behrns brihtus ta wihrs. Schis laifs tam irr wihstaimigohs, jo ta ftaun Indeeschu fallams-wahrs: „Libes pezeem gaddeem behrnu mahja turri ka prinzi, no peesta lihds desmitam gaddam ka wehgu un tad par kungu.“ — Kad pee kristigeem laudihm behrns ar Kristus sehgefi apsehgelehts un wiina rohlas eerastihhts,

kas zaur fwehtu kristibu noteef, tad wezzati, ihpaschi mahte, tam jau agri itt agri mahja kahdas luhgfanu = dseefmu-perfchinas, turras behrns gan tik schupstihfi ween wehl warr isrunnahht, bet kas wiina jauna wehl nefamaltata behrna fefnina pirmas deewifchigahs dshwofchanahs kuste-fchanahs pamohdina. Un kas mahja eefahhts, to ffohlas wehd us preefschu, ta, ka pats firmgalwis tahs behrnu deenas laimigahs telz, tur warrejis ffohlmeistera mihligus stahstus no mihla Jesus Kristus, wiina brihnuma dar-beem, un wiina dshweem un fpehzigeem wahrdem klaufftees, kamehr beidsoht firdi pahments un mihlelibas leefmas degdamf pee altara tam pawiffam nodeweef, fazzidams: „Kungs Jesus, Lew dshwoju, Kungs Jesus, Lew nomirfu!“ — Ka zittadi tas irr pee paganu behrneem! Mahnu tizzigai un gluschi nemahzitai mahtei nefa naw, to ta behrnam warretu doht, un mahjas preesters (brahmins) tam arri nelo labbu nemahja, kas firdi meeru un dshwojohht behrnam tahdu fwehtigu labbumu peefschirtu; winfch tam til pa reisei, bet gluschi pasleppen (newarr ne isprast, kadeht ta?) to wahrdu „Siwa“ aufis eefschuft, turklast stipri peefchodinadams, lai zittam neweenam fcho wahrdu netelzohht, tas buhschoht winnam ween ihstais deems. — itt ka zitti pahri to nelo nefinnatu.

Ta tas irr ar behrnu kamehr to ka prinzi turr, bet wail nabbagam, kad nahf tai laifa, tur par wehgu turrams. Tas jau lehti faprohtams: behrns, redsedams isdeenas wifsnifnohs un negantohs grehtus, dftirdedams ir no pascheem wezzateem wifsrupjakohs wahrdus un daudj negantus rahjeenus, aprauts ar melleem un blehdibu katra brihdi, til nifns usaug, ka wezzati pehzat to arri zittadi nespehji un nesinna walidht, ne ka ar breefnigahm fohdi-bahm, behrnam fagrufstus Spaneeschu pipperus azzis laifdamf jeb to pee kahjam palahrdami un tad sem wiina pipperus aifdedfnadami u. i. pr.

Kahds miffionars stahsta no weena behrnu, kas pee wiina bahrinu ffohla nahjis, ka wiina mahte to pee stabba peefchjufe un tad ar deggofchu dseft tam ahdu un galku lihds pat fauleem nodedfnajust, tadeht ween, ka tas peena-pohdinu apgahf. Mebfeet, ta tas irr ar behrnu rahfchanu: tur tohs pehz Deewa wahrdem nepahrmahja, tur zilwela dufmiba pahrmahzifchanaf nesinna ne galla ne mallas. Zeela taifniba Lutteram, kas fakka: „Behrnu ta buhs rahf, ka pee rihstes lai irr ahbols flahf.“ — Ka mahjas pee puifas famaita, to ffohla newarr pahrlabboht.

(Us preefschu wehl.)

—

S i n n o.

Been. Latweefchu draugu beedribas lohzefti teel luhgti, lai 11. un 12. Dezemberi no rihfa pullstien weenpadsmitds, Rihga, jauna Steuernammä sanahht par Latweefchu wallobu un raksteem atfal farunnatees.

H. Bielenstein,

Latw. draug. beedr. presidente.

Grahmatu firmas.

See Mahjas weefa drikketaja Ernst Klates Rihga, nu-pat palikka gattawa un wiffas gr. bohdes dabhuja

W i d s e m m e s
wezza un jauna

Laifa-grahmata

us 1869tu gaddu.

Ar bildehm pufchota.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No zenjures awebhehts.

Rihga, 22. Nowbr. 1868.

Sluddinafchanas.

Rihgas Latweeschu beedriba.

Da no runnas wihtu fapulzefchanas tai 17ta November ezelta kommissija irr preefsch beedribas fanahlfchanabm un darrifchanabm ihrejuse tohrielt Pehterburgas Ahrihgä, Kalku-eelä N 9, kurrä jau ta nahlofcha mehnes - fapulzefchana, 1 ma Dezember, noturreta tiks.

Beedribas preefschneeks.

Fuhsaaga puifs warr tublit par kaspu weetu dabbuht pee konbitera Melstein, masd Smilfau-eelä N 5.

Par waheta-fargu lahdas wehl itiprs wihrs lihs ar fawu fepu bet bes behneem weetu warr dabbuht tai forku-fabriki Jaun-eelä N 16.

Pee passafchanas fpehzihi wihti darbu warr dabbuht tai forku-fabriki Masfawas Ahr-Rihgä Jaun-eelä N 16.

Jaunas meitas no femmehu, 12 lihs 15 gabdeem wezzas, teel wiffds feemifchku rohtas - darbds mahzitas ta la arri Wahzu un Kreewu waloda, un teel minnas turpat arri par lehtu mafku tohteti un maife usnemas Dftrawu-eelä, Graf nammä N 65.

Sohloht feeweefchi atrohd jauht darbu un labbu algu Rihgä, Pehterburgas preefschpilofehiä, Sudmatu-eelä N 22, pee

A. Stahlberg.

Usaizinafchana.

Aftamä un us bikettehm atlaifsi unteroffizieri no labbas usnefchanas, ihpafchi tabbi, kas no Wahzu, Latweeschu un Fagauu iantas irr un pa kreewifst laficht un raficht proht, warr weetas dabbuht pee dseluzjella-fchandar - polizeijas un warr tadeht meldeetes pee dseluzjella-polizeijas Rihgä, Rihgas - Dinaburgas bahnuif.

Zas wihtu pagrabs no Schweinfurth un Seef atrohds taggad Schuchau-eelä Birschu nammam prettim un irr tur tiklai abfemmes wihts, runna, konjals, arals, bishofs, pohrters (pohrtalus), ta ta paschu fabrika taihfis fchampanjers dabbujams.

Werna puifmuifcha ar 150 puhra-weetahm thruma-femmes, 4 werstes no dseluzjella, ta ta frohgi ar un bes femmi teel Hfkillen-muifcha us renti isdohft.

Swehtdeend tai 1ma Dezember fchinni gadda tiks ta jauna Kreewu basniza pee Rihgas Pothrow-fapfetas eefwehtita.

Labbu aramu femmi ar meschu no pirma un obtra nummura Witefklas gubernija, warr pee mannis par ittin lehtu mafku no wiffada leeluma pirft dabbuht, tapat mahjas ar gattawahm eflahm no 40 lihs 100 puhruweetahm, muifchas no 200 lihs 1000 puhruweetahm. Balkus preefsch buhwefchanas warr katris pirzeis no fawa grunis gabbala nemi. Pirzeji teel luhgi pee mannis drihs meldeetes. Iat femmi paschi wehl warr redseht, un warr turpat arri femmi turpu pee pilofehias us renti dabbuht. — Wanna adreff: leelaja Kalleija-eelä N 20, appafshas tahfcha, G. M. G. Rihgä.

Zaur scho finnamu daru, la mans grunis-gabbals, kurfch appafsch Witefmuifchas, Mahlwits draudse atrohnaht, wairs ne Kalne Millelan bet 10pp nofukis Walheim.

A. Grünwaldt.

Lotterijas-biketes Masfawas ewangelifkai palihofbas-beedribai par labbu irr atfal peefubittas teem lungeem Kufchinski un beedra un turpat pa 1 rubli gabbala dabbujamas. — Ta lohschu wilffchana notiks Februari 1869ta gadda.

Schweinfurtha un Seef wihtu-pagrabs Rihgä,

prettim Birschu nammam

peedahwa bes dauht un daschadabm fortehm smalfu wihtu us feemas-fwehtleem fchihis wihtu fortes: Franzwihtu, Grabwes, Medoku pa 35 un 40 kap. par pudeli. Sang Schuliano, Sotern un Margoh 50, 55 un 60 kap. par pud. Lafitt un Hof Sotern 80, 100 un 150 kap. par pudeli. Rein-wihtu 80, 100 un 150 kap. par pud. Burgunberu 80, 100 un 150 kap. par pud. Pohrt-wihtu, farkano un balto, 55, 70, 80 un 100 kap. p. p. Schebres 55, 70, 80 un 100 kap. p. p. Madebra 55, 70, 80 un 100 kap. p. p. Malaga 55, 80 un 100 kap. p. p. Mustah 55, 80 un 100 kap. p. p. Kalawello 70 kap. p. p. Franzuschu bishofu 40 kap. p. p. Spaneeschu bishofu 70 kap. p. p. Rummu 40, 50, 80 un 100 kap. p. p. Konjatu un Abratu 100, 125 un 150 kap. p. p. Englifchu pohrtenu 45, 60 un 100 kap. p. p. Butroschu wihtu 50, 65, 80 un 100 l. p. p. Schampanjeru 175 kap. p. p. Selteri un Soda uhdenti 12 1/2 Kap. p. p. Limnade gased 25 l. p. p.

Zaur fcheem rafteem teel finnamu darriths la fche pee Rihgas farkanas daugawas irr weena mahja ar labbahu plawahm. lofku un falku-dahfeem un labbu fweju us turru nefahdi paradi nestahm, turpat pahdobbami. Staidrakas finnas isdohs tas mahjas fainneeks katra deena. Fcha Weifchu damba dalka N 3.

La miltu-magasihne

no

A. G. Borchert

netahl no Pehtera-basnizas, Nordmanna nanuna, peedahwa par lehtu jennu no abfemmes un Pehterburgas labbibas maltus rufjus rudfumlitus, ta ta no mums pascheem maltus Kursemmes kweefchu-miltus un smalkas Masfawas konfektu-miltus pa 12 rubl. 75 kap. par fulli.

Bee lautwas.

Ed. Zietemann un beedr. Sahls, fikku- un lappu-tabbakas magasihne,

Pehterburgas Ahr-Rihgä, Kalku-eelä N 9. Dauht reis jaw effam finnaht dabbujuschi, ta jittas sahls-bohdes par muhu sahls magasihni eerahditas teel; tadeht weeglatas atrafchanas pehz pee fawahm burwin lautwas bildi effam veelitufchi. — Minna sahli effam leela pulka fanehmufchi un zaur to pahrdohdam wifslabbako sahli par 6 rubl. birtawa.

A. Th. Thiefs, Englifchu magasihne, Rihgä,

dabbuja atfal peefubittus melchiora- un jaunfudrada ehdamas, tehi- un preefschleelamas farkotes, tehjannar, lateerretas tehjbreetes un galbanafchus.

Sinna.

H. C. Trey, Wolmar.

Wiffeem manneem draungeem un andelmannneem bohdu tahdu sinna, la pee manni wifslabbakohs abfemmes wihtus, fa: Spaneeschu, bishofu, wiffadas fortes rummu, araku, balto un farkano pohrtwihtu, pohrtenu, fchampanjeri u. t. p. warr dabbuht.

Mohfas-felles teel pahrdohhtas tai bohmwillas wehrtume no Burchard un Schwarz, Lohrnafalna pee wezza Selgawas zella N 9.

Labbus kaltehtus rudfjus

pahrdohd A. G. Sengbusch un beedra, 6 prettim rafthufim, leelä Jumpraw-eelä N 1.

Waltu zukkura-fihrupu lehti pahrdohd, un pohdu rihfu par 1 rubli 25 kap. peedahwa 2

brabki Kamarin.

Za maja wattes-bohde eelfch-Rihgä, Jaun-eelä Nr. 18, peedahwa lehtas wattes ar riltigu fwarru pa 37 kap. mahjina un 2 jeb 3 moi wairal mahjinas par 35 kap. mahjina, ta la gabbalus pa 13, 15, 18 un 20 kap. arri 8 gabbalus par 1 rubli. Depat arri teel us pahrtah-dafchahu wezzas fihdu un bohmwilla wattes peenemas. C. Wilnewig.

La pee Weiz-Peebalgas basnizas draudfes peederriga Grohtufchmuifcha pehz wezzas mehrihchanas lahbus 4 1/2 arklus leela, irr pahrdohdama un warr tahs lufafas finnas par to dabbuht Mengelmuifcha, Madleenes basnizas draudse.

Ed. Zietemann un beedra

Pakkambaris un pehrwin bohde Pehterburgas Ahr-Rihgä, Kalku-eelä N 15. Effam leela pulka fanehmufchi un pahrdohdam par wifslachtalo zennu wifslabbako tehu no 80 kap. lihs 5 rubl. judr. par mahz, raffinabazukfuru pa galwahm wifslabbako forti 19 1/2 kap. par mahz, smalkas fortes no 18-19 kap. par mahz, faffeja no daschadabm fortehm. — Petroleum (femmes-ellu) pahrdohdam par wifslachtalo zennu muzzas un pa mafafahm dabhahm, tapat arri balto zukkura-fihrupu daschadas fortes.

Appafschä rafstaitas peedahwa fawu leelu trahjumu frifcha

1868ta gadda

Baireefchu, Braunschweigu un Kreewu appianu

la arri Tiroleefchu bruchwer-fwiift par wifslachtaleem jenneem

J. G. Fahrbach, Rihgä

mafaja Kaleij-eelä N 14, eprettim gilbes-namam

Ruggu-wehrgs.

(Stat. Nr. 47. Belgums.)

IV.

Jahns Walljahns behdsa no pilsehtas, itt kã saldati wiinam buhtu us pehdahm. Wiasch abtreem fohkeem, ar leelu steigschanohs, pa laukeem fkehja, nemas gaumã nelidsams, ka arween rinki greescho=tees un us preelshu neteekoht. Tã wiffu rihitu aplahrt blandijahs, ne=ehsdams un arri neso ehst negribbedams. Wiasch atskahrta, ka dusmigs effoht. Bet prett kurru? To nesinnaja. Pats ihsti nesinnaja, wai firbi effoht lustinãhts, jeb wai effoht apkaunehts. Duschureis affaras wiinam sahka birrin. Bet wiasch tam stipri pretti turrejahs. Wiasch newarreja sayrast, kas ta par sawadu firds lustinaschanu effoht. Wiasch bij dohmajis, ka pa teem 19 wehrgu gaddeem firds wiinam tã effoht apzeetinajusees, ka muhscham wairs newarroht ne lustinatees, ne atnihatstinatees. Wiasch kaunejahs, wiasch dusmojahs, ka mihshts paleekoht. Schi firds lustinaschana wiinam bij til sweschada, ka duschureis wehlejahs, lai labbal' wehl buhtu fuggu=wehrosibã. Wiasch tad meerigaks buhtu bijis.

Tã wiffa deena pagahja. Walfars mettahs. Wiasch pafehdaks aif kruhma. Kluffums bij wifapahrt. Netahds trohfnis nebij dsirdams. Jahns Walljahns atraddahs kahdu jubbsi no pilsehtas. Netahku no wiinna bij telka.

Kamehr tã fehdeja un dohmaja un pats par sewi newarreja gudrs palitt, wiasch preeka balfi dsirdeja aifkannoht.

Wiasch pagreesa galwu un puiku no warrbuht 10 gaddeem pa telku redseja nahkoht. Wiasch preezigi dscedaja un nefa leierkasti us mugguru.

Tas bija nabbaga Schihdu puika, kam laikam nebij ne tehwa, ne mahkes un kas ar leierkasti sawu maifi pelnija.

Behrnam sibki naudas gabbali rohla, ar kurreem spehleja, tohs gaisã mesdams un atkal fanemdams. Schee naudas gabbalini bij wiffa wiinna manta. Starp scheem naudas gabbaleem arri pufsrubka gabbals atraddahs.

Behrns apstahjahs pee ta kruhma, aif kurra Jahns fehdeja un atkal spehledams naudu sweeda gaisã. No nejaufchi pufsrubka gabbals Jahnam krittã pee kahjahm.

Jahns kahju likta wirsã.

Behrns, sawu naudas gabbalu mekledams, Jahni fatikka.

Behrns nemas nebijjahs un taifni Jahnam usgahja wirsã.

Tã bija weentula weeta. No zilwekeem nebij ne wehsts. Bits nekas nebij dsirdams kã putninu ischirleschana. Saule Jahni apspihdeja ar affinainu spihdumu.

„Effat til labbi un dohdat mannim to naudas gabbalu!“ tã behrns drohfschi praffija.

„Kas tewim wahrda?“ tã Jahns fazzija.

„Mannim Mas Peters wahrda.“

„Eij prohmi!“ tã Jahns Walljahns.

„Dohdat mannim papreelshu mannu naudu atpaffat!“ Tã behrns.

Jahns Walljahns nofahra galwu un neso ne=atbildeja.

Behrns brehza no jauna. „Mannu naudu dohdat!“

Jahna Walljahna azzis semmei palikka peekaltas.

„Mannu naudu dohdat! mannu baltu naudu!“ Tã behrns.

Jahns Walljahns islikfahs, itt kã neso nedfirbetu. Behrns wiinuu kehra pee rohkas un to krattija. — Wiasch arri darbojahs, Jahna kahju no weetas grubst bet parwelli.

„Es gribbu mannu naudas gabbalu! mannu pufsrubli!“

Behrns raudaja. Jahns pazehla sawu galwu. Wiasch arween wehl fehdeja. Wiasch tã kã brihndamees to bebrnu apstattija, tad panehma nuhju rohka un ar breefmigu balfi brehza: „Kas tur irr?“

„Es tã esmu, — tã behrns — „es, kas Mas Peters! Apsehlojatees un atdohdat mannim to pufsrubka gabbalu! Nozekkat sawu kahju!“

Kad Jahnis nekusteja, tad masais palikka dusmigs un Jahni apdraudeja, lai nozekoht kahju.

„Ah! wai arween wehl tã effi!“ tã fazzidams Jahns Walljahns peepeschi pazehlahs us sawahm kahjahm, kahju tomehr no naudas gabbala nepazeldams. „Behds prohmi! ja ne, tad tewi — !“

Behrns redseja Jahna swehrodamas azzis un wiinna pazetto nuhju. Nu wiasch apkehra, kahdas breefmas to apraudoht. Wiasch trihzeja ar wiffeem lohjetkeem un tad aifskrehja til ahtri, zil kahjas nefa. Jahns Walljahns no tahleenes dsirdeja, ka behrns schnuffsteja.

Behz ihfu laiku no bebrna neso wairs neredseja.

Saule bij noreetejusi.

Lumfiba mettahs ap Jahni Walljahni. Wiasch wiffu deenu itt neso nebij ehdis. Drudsis wiinuu krattija.

Wiasch sawã weeta palikka stahwoht un nemas nelusteja, kamehr behrns bij aifbehdis. Wiasch ar stihwahm azzim stattijahs us weenu baltu alminkiau, kas kahdus 10 fohtus no wiinna pee semmes gulleja. Peepeschi sahka trihzeht. Wiasch atskahrta walfara dsistrumu.

Jahns swahrkus saknohpeja un lohzijahs, nuhju no semmes panemdams.

Paschulait' eewehroja to pufsrubka gabbalu, to pa puffed ar kahju semme bij espeedis un kas spihdeja starp zitteem almineem.

„Kas tas irr?“ tã saraudamees issauzahs. Wiasch kahdus 3 fohlus atkappahs atpaffat un tad atkal

apstahjabs. Bet sawas azzis newarreja wis no-
rout no ta naudas gabbalina, kas tumfiba spihde-
dams isikkahs ka azz, kas stihwi un dedfigi us wiannu
stattijabs.

Behz kahdam minutehm Jahns panehma to
naudas gabbalu un aplahrt stattijabs, trihjedams
itt ka meschawehrs, kas patwehrumu melle.

Kad neko neredseja, tad ahtri sahza staigabt us
to puffi, kur behrns bij suddis. Kad kahdus 30
sohtus bija mettis, tad apstahjabs un stattijabs, bet
neko nefaredseja.

Mu winsch brehza ar wiffu spehku: „Mas Peteri!
Mas Peteri!“

Winsch klausijabs. Melahdas atbildeschanas. Ne-
kahdas atfauschanas!

Wiss tas apgabbals bij tuffscha un weentuka
weeta. Echna un kluffums ween Sahnam te bija
par beedreem.

Aufsts wehisch sahza pulstin. Krubmini sawas
majas kaulainas rohziņas ar leclahm dufmahm
krattija. Gandrihs ta isikkahs, itt ka wianni kahdu
apdraudoht un wajajohht.

Jahns atkal us preekschu gahja un tad sahza
skreet. Kad kahdu gabbaliku bij skrehjis, kad ap-
stahjabs un ar issamiffuschu un turklacht breefmigu
balfi brehza: „Mas Peteri! Mas Peteri!“

Teescham, ja behrns scho brehtschanu buhtu dsir-
dejis, tad nahwigi buhtu isbihjees un wehl abtraf
buhtu behrns. Bet behrns jau bij tik tahku, ka
neko newarreja dsirdeht.

Jahns fatikka weenu preesteri, kas jahschus pa
to zekku nahza. Winsch peegahja pee ta un prassija:

„Mahzitaja lungs, wai weenu behrnu ne-essat
redsejuschi garram eihoht?“

„Ne wis!“ ta mahzitajs.

„Wai ne-essat redsejuschi? Winnam Mas Peters
bij wahrda.“ Ta Jahns.

„Ne, es neweenu zilwefu ne-esmu redsejis!“ ta
mahzitajs.

„Jahnis iswillka 3 rubl. un tohs mahzitajam eedewa.

„Zeenigs, mahzitais, tas irr preeksch Zuhfu nab-
bageem. Bet apschelotatees! kur behrns palizzis?
Tas bija kahdus 10 gaddus wezs puika ar leierkasti.“

„Es tahdu puika ne-esmu wis fatizzis.“ Ta
mahzitajs. —

„Winnam irr Mas Peters wahrda. Wai behrns
warrbuht nau no Zuhfu zeema?“

Mahzitajam atkal bij ja-atbild, ka par to puiku
neko nemahloht teikt un ka no wianna zeema ne-essat.

Jahns Walljahns wehkreis isnehma 3 rubtus no
teschas un tohs mahzitajam dohdams fazzija:
„Te! tas arri irr preeksch Zuhfu nabbageem!“

Behz kahdu brihdi wehl ta fazzija:

„Zeenigs mahzitais, gahdajat ka zeetuma tecku
lits. Es esmu saglis.“

Mahzitajs bihdamees sawu sirgu ukfubbinaja un
ahtri aijahja.

Jahns Walljahns skrehja tahkat us to puffi,
kur behrns bij behrns. Winsch wiffur stattija un
brehza, bet neweenu paschu zilwefu nefatikka. Wehl
pehdigo reis fauja: Mas Peteri! Mas Peteri! Mas
Peteri! ar kluffu un nespehzigu balfi. Bet nu
arri wiss wianna spehks, tik labb' meefigs ka gar-
rigs, bij pagallam. Winsch krittia pee semmes, itt
ka kahds to buhtu semme gahjis. Winsch ar roh-
kahm sewim mattus israhwa un brehza: „Es esmu
weens blehdis!“

Te nu tas brihdis bij klacht, ka Jahna Walljahna
sirbs leddus plihsa un kuffa.

Ilgu laiku, ta falkoht wihrischi, Jahns labbam
garram bij prettiturrejees. Mas Peteram to puf-
rubli sagdams, winsch wehl pehdigo reis labbam
garram bij spihstejis. Un schi spihschana win-
nam nebij weegla, bet gruhta. Bet nu skaidri
mannija, ka prettiturretees wairs nespehjoht, ka
pahrwahrehts effoht. Labs gars zaur bistapa mih-
lestibu wehrgu-kuggi bij pahrwahrehts.

Bil ilgi raudadams tur palizzis? Ko pehzal'
darrijs? Kur gahjis? To neweens nemahl stah-
stikt. To ween sinn', ka weens ohrmanis, kas
scho paschu nakti zaur D. pilskschtu brauzis, ap-
pulksten 3 no rihhta weenu zilwefu redsejis, kas pa-
eelu Decwu luhgdams preeksch bistapa durwim us
zettekem gullejis.

Mirrona rohka.

Baulawas leelkungs wiffus nahburga lungus
us jakti bija luhdsis. Wiffu deenu mescha nodsh-
wojuschi, gehgeri wakkara pilli maltiti turreja.
Kad papilnam bija ehdufchi, tad gehgeri sahka
wihnu dsert un pasalkas dsiht. Weens no wee-
seem kas ilgalus gaddus Indija bija dsihwojis,
par kehmeem un spohkeem stahstija, ta ka klausita-
jeem schausmas zaur kaulkem skrehja.

Tik ween kahds drohschirdigs wirsneeks pasmee-
damees fazzija: „Smukki gan essat stahstijuschu.
Bet par taunu nenemseet, ja Zuhfu stahsteem ne-
tizjeschu, pirms mannim kahdu kehmu buhseet pa-
rahdijuschu. Es lahpraht ar tahdu spohku drau-
dsibas beedribu zeltu.“

Munnatajam taifni pretti weens dakteris sehdeja,
kas Afriku bija apreisojis. Schis wihrs retti ween
sawu mutti atdarrija un weenumehr starbs issat-
tijabs, ta ka neweens lahpraht ar wianna negribbeja
pihteas.

Wiffi tadcht lohti brihmijabs, kad dakteris sawu
balfi pazehla un wirsneekam fazzija, lai tak ta ne-
leelotees. Winsch apnemmatees, wirsneekam scho
nakti weenu kehmu peewest, ko redsejis un dsirdejis,
wirsneeks no bailehm un drebbuleem tikschoht pah-
pahremts. Ka ta buhshoht, us to dakteris ar
wirsneeku lahpraht gribhoht derreht. Us zil naudas
buhshoht derreht, to wirsneeks lai noleekoht.

Wiss tas weesu pulks brihndamees stattijabs us

runnataju un neweens nelo nefazzija. Til ween wirsneeks teiza, ka ar to meerà effoht un ka wiffus weefus luhsoht, lai ohtrà brohstasta laikà tē atkal fapulzejotees. Wan tad fatrē redsefchoht, kursch tas winnetajš buhschoht.

Kad berreschanas nauda bija nolifta, tad weefi par zittahm leetahm sabla runnaht. Bet dakteris kluffihtinam aifwilfabš.

Jau pufsnakts bij klahht, kad weefi isschlihras un gabja julleht.

Arri Miltons, pilskunga hrabka dehts, pafchulail' meegam gribbeja tautes, kad peepeschi gutlama lambara durwes atwehrahš. Dakteris eenahza un Miltonu luhdša, lai scho nakt' winnam lihds eijoht un lai winnam effoht par leezineeku, ka wirsneeku teescham sabaidijis. Miltons ar to bij pilnà meerà.

Bet kad nu dakteris semm mehteka lihka rohku iswilla un us galdu lifka, tad Miltons stipri isbihjahš un sarahwahš.

„Nebihstatees nefà!“ tā dakteris fazzija. „Suhs tal nedohmaseet, ka es Afrikà par zilwelu meefas rihjeju palizzis un ka scho rohku no dšihwa zilwela esmu dabjujis? Dahršapuisis scho riht nomirris, ko no nejaušchi jau preefch pufsbeneas dabuju sinnahht. Likam rohku esmu nogreesis un ta mannim scho nakt', kà zerreju, par leelu palihgu buhs. Nihht agri to lohzefti pee meefas atkal peestiprinafchu.“

Tà fazzijis dakteris aifgabja, apsohlidamees kà ihšà laikà atkal atpakkat buhschoht.

Un tā arri notifka. Pehz pufstundas dakteris jau atkal bija klahht. Bet zil breefmigs winsch nu issfattijahš! Itt kà lihkis, kas no kappà iszehlees. Waigs bij bahls kà palags, azzis stihwas un tal uggunigas un lihka drehbēs fehman bij muggurà. Miltons stipri jabihjahš, lai gan flaidri sinnaja, ka tas ne-effoht nekahds fehms, bet zits nefas kà dakteris, kas par fehmu bij pahrgchrbees un istaifjees.

Fehms ne wahrdu nerunnadams peegahja pee galda, kur lihka rohka wehl gulleja, panehma to rohku un arri to swezzi un metta ar azzim, lai es winnam lihds nahfoht.

Fehms nu taisni dewahš us wirsneeka lambari un durwis atwehris peegahja klahht pee gultas. Wirsneeks gulleja.

Fehms klaudsinaja trihsreis pee gultas.

Pafchulail' wirsneeks usmohdahš un pazehlahš.

Papreefch winsch azzis berseja un drufku sarahwahš, bet tad tuhliit preezigi sabla smeet un fazzija: „Nudee! kreetis fehms. Daktera kungs, Suhs teescham labbi effat pahrgchrbuschees, tā ka es gandrihš bailigs buhtu palizzis!“

Fehms nelo nefazzija, bet til ween ar rohahm metta un us waffejahm durwim rahdija, eeshmedams, lai wirsneeks pazekotees un winnam lihds nahfoht.

Wirsneeks jarri taifjahš no gultas istahpt un fehms winnam tā kà palihdsedams rohku fneedša. „Tà irr pareift, ka mannim palihdsi!“ Tà fazzidams wirsneeks panehma pafneegto rohku.

Til ko wirsneeks to lihka rohku apkehra, kas auksta bija kà leddus gabbals, tad fehms breefmigi waimanaja un lihka rohku laida wakkà.

Wirsneeks breefmigi fabihjahš un atpakkal krita us gultu. Lihka rohka ar fkanu krita pee semmes un swezze isdšiffa.

Fehms nu Miltonu nehma pee rohkas un abbi steidjahš fatrē us fawu gukkamo lambari.

Kad ohtrà rihtà weefi brohstastu ehda, tad dakteris stabstija, ka effoht winnejis, wirsneeks stipri effoht fabihjees, Miltons to worroht apleezinahht.

Par to nu wiffi weefi gaušchi johkojahš, ka wirsneeks tahds brammanis effoht un tal no fehma leekotees baiditees.

Bet kur tad wirsneeks palizzis? Kam nenahht pee brohstasta? Laikam kaunahš.

Wifs weefu pulks smeedamees un johkodamees dewahš us wirsneeka gukkamo lambari.

Lohgi wehl ar gardinehm bij aptumfchoti, tā ka nelo flaidri newarreja redseht. Weens no weeseem tadeht peegahja pee pafchas gultas. Winsch wirsneeku gribb usmohdinahht un kreetni isschohboht. Gardines teef nonemtas, mihta faulite apspihd gultu un ko flattitaju azzis reds? Bahlu lihki.

Sarkana fehčas grahmata.

Minowas pilksehta dšihwoja diwi teefastungi, kas abbi jau bij wezzigi, Birle un Rohsin. Birle deeneja pee polizejas, Rohsin bij krohna naudas fanehmejs. Birlam ar nedarbineešem, Rohsinam ar naudu bij japuhlejahš. Abbi bij labbi draugt.

Peepeschi Rohsina wezzakais dehts issudda. Lau-dis teiza, ka blehdibu effoht padarrijis un us Ameriku aifbehdšis. No ta laika wezzais Rohsin palifka tā kà dohmigs un nofkummis un no drauga atrahwahš.

Polizejas kungs nesinnaja ko dohmaht. Kapehž wezzais naudas fanehmejs tahds fawads, tahds zittads bij palizzis? Wai dehta behgšchanas deht? Jeb wai warrbuht tadeht, ka ar ustizzeto krohna naudu nebij riktigi? Wai wezzais Rohsins, ko lihds schim par gohda wihrū bij turrejis, warrbuht blehdis bija un no polizejas bihjahš? Bet wai tad diwreis par gabdu wihrū no galwas pilksehtas netifka suhtiti, kas to naudu flaitija, kas Rohsina rohka bija? Un wai tad wiffa pilksehta nesinnaja, ka nekad ne graffis wehl nebija truhzis?

Kahdà deenà Birle tahdu jianu dabjuja. Diwi augsti teefastungi, no ministera suhtiti, weenà pilksehtas trakteeri effoht atnahlfuschi. Winneem par wahjadšigahm un fwarrigahm leetahm ar polizejas

fungu effoht jarunna un wianni leekoht prassihht, kur un tad ar teesafungu warroht fatiktees.

Uf scho sianu Birle pats gahja pee teem fungeem. Wianni polizejas lungam grammatu rahdija, kur tiffa apstiprinahhts, ka wianni no ministera effoht fubhtiti, ka wianni weenam leclam frohna naudas sagtam uf pehdahm effoht un ka polizejas lungam teekoht pawehlehts, lai teem abbeem ministera fubhtiteem palihdsjoht ar polizejas spehku.

„Un ko tee fungi grihb, ka lai es darru?“ ta Birle prassija.

„Do ween luhdsam,“ — ta tee fweeschee atbildeja — „ka Subs mums fallat, kur scho waffar' Subs warram atrast, ja warrubht Subs palihdsiba mums buhs wajadfiga.“

„Es wiffu waffaru paliffchu mahja,“ ta fazzijis Birle atwaddijahs no teem fweescheem un gahja uf mahjahm. Wihrs drusku bij saihdsis un errigs, ka pilsehtä bija frohna naudas saglis, par ko wiannam, tam polizejas lungam, nelahdas sinnaas nebija!

Pa zektu fatikka polizejas saldatu Leipoltu un tam prassija, wai pilsehtä nelas nau notizzis. Bet Leipalts neko nebj dsirdejis. Skaidra leeta, pats Leipalts, kas tal bij pirmais sagtu ohsehnatais, par to frohna naudas sagli itt neko nesinnaja.

„Nahlat mannim lihds“ — ta Birle saldatam pawehleja — „un gaidat pee mannim.“ Ta arri notikka.

Wiffu waffaru Birle gaidija uf to sinu no teem fweescheem fungeem, bet parwelti. Beidsjoht pulsten dewinds durwis atwehrahs un Rohsina 13 gaddus wezza meitenite atskrehja raudadama un brehtdama.

„Deewa deht, polizejas lungs,“ — ta meitina brehza — „palihdjat! glahbjat! Wianni tehmu grihb zeetumä west, diwi fungi, kas scho waffar' to naudu pahrskaihtijuschi. Tehws luhds, ka lai Subs nahktu tuhliht, bes kaweschanahs!“

Polizejas lungs steidsahs pee Rohsina.

„Labbi ka effat nahlfuschi,“ — ta tee fungi fazzija — „pashulait Zums grihbejahm sinu laist. Sanemmat to Rohsina fungu un gahdajeet, ka zeetumä teef wests. Mehs to naudu effam pahrskaihtijuschi un atradduschi, ka 7000 rubli truhst.“

„Nolahdehts lai irr, kas to fakka!“ ta Rohsin brehza, no leclahm dusmahm pahraenits. „Nolahdehts tas blehdis, kas to fakka! Taisniba gan, weena farkana feschas grammatu ar 7000 rubkeem truhst, bet Subs mannim to effat sagguschi, kamehr ahra biju! Uf tawus sagtus un blehschus! Nemmat tohs zeef, polizejas lungs, gahdajat, lai nebehg proh.“

„Darrat, kas Zums peenahlahs, polizejas lungs,“ — „ta weens no teem abbeem fweescheem fungeem ar pawehledamu balsi issauzahs, fennal minneto ministera grammatu pazeldams.“

„Pagg, pagg, manni fungi!“ — ta polizejas

fungu atbildeja — „no ta brihscha, ka Subs Rohsina fungu un ka Rohsin Subs apsubd par sagteem, no ta brihscha schai grammatu par mannim nelahda spehka wairs nau. Mannim ka polizejas direktoram peenahlahs, to leetu smalki ismelleht un tad spreedumu spreest.“

„Apdohmajat labbi, ko darrat,“ — ta tee fungi isleelijahs — „mehs ministara lungam wiffu stahstifim un ka Subs nemas“ —

„Zau gan“ — ta polizejas lungs fazzija — „es farwu peenahktumu sinu.“

Polizejas lungs nu wiffu isflausija. Ta leeta bij tahda. Tee abbeem fungi pulsten septinds waffara pee Rohsina bij nahlfuschi un tam to ministara grammatu rahdijuschi. Rohsin wiinneem arti bes prettirunnaschanas tahs rehkina grammatas un to frohna naudu bij preescha lizzis. Wianni papreesch pehz tahm grammatam bes fahschinajuschi, zil naudas Rohsinam wajadseja buht un tad fahlfuschi, paschu to naudu flaitiht. Beepefchi Rohsina deenestameita istaba eenahlfusi bij fazzijust:

„Rohsina lungs, ahra weens zilweks, kas gauschi kahro, ar Zums runnahht.“

„Mannim nau waffas!“

Deenesta metta aigahja un tee fungi tahlat' flaitija.

Par masu brihbi deenesta meita ohtr'rei' bij eenahlfusi.

„Lungs, kas zilweks negrihb aiseet. Wiasch fakka, ka wiannam Zums itt wajadfigas leetas jastahsta.“

„Wai tewim jau ne-esmu fazzijis, ka mannim waffas nau? Kas zilweks lai gaida!“

„Wiasch sinu neffoht no Subs dehla, kas uf Ameriku aigahjis.“

„No manna dehla?“ ta Rohsin bij issauzees, gan farkans, gan bahls palidams.

„Wai tad Zums dehls Amerika, Rohsina lungs?“ ta tee abbeem fungi brihndamees bij prassijuschi.

„Ja, mannim gan dehls, kas dsihwo Amerika,“ ta Rohsin bij atbildejis.

„Nu tad eita tal un praffat tam zilwekam, kahdu sinu wiasch no Subs dehla nefs!“ ta tee fungi bij fazzijuschi un flubbinajuschi.

(Us preeschu beigums.)

Semneeks, lungs un Dakteris.

Lungs. Tawa seewa effoht mirrusi. Mulk! kam pehz daktera ne-essi stellejis?

Semneeks. Mums muschiteem daktera newajaga. Mehs tapat paschi no fewis mirstam.

Atbiledams redaktehrs A. Leitan.

No zensurs atwehlehts.

Ris-a, 21. November 1868.

Driktehs pee biljus un grammatu driketaja Ernst Blates, Mihga pee pehtera-wajagas.